

Lausunto

3.5.2026

VN/25987/2023

VN/25987/2023-VNK-649

Sosiaali- ja terveysministeriö

Valtioneuvoston kanslian lausunto tartuntatautilain kokonaisuudistuksesta

Valtioneuvoston kanslialta on pyydetty lausuntoa tartuntatautilain kokonaisuudistuksesta. Valtioneuvoston kanslia on osallistunut tartuntatautilain uudistuksen valmistelutyöhön ja lausuttavana olevassa kokonaisuus ottaa hyvin huomioon myös kanslian näkemykset.

Ehdotuksen keskeisenä lähtökohtana ja kantavana tavoitteena on ehkäistä tartuntatauteja, niiden leviämistä, hoitoon liittyviä infektioita ja mikrobilääkeresistenssiä sekä vähentää niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tämä lähtökohta on perusteltu ja tärkeä lähtökohta säädetyille toimivaltuuksille. Tartuntatautien leviämisestä voi aiheutua huomattavia haittoja niin yksittäisen ihmisen, väestön kuin yhteiskunnankin näkökulmasta riippumatta siitä pyritäänkö tartuntojen leviämistä torjumaan rajoittavin toimenpitein vai ei.

Tartuntatautiepidemioiden leviämisen ehkäisemisen kannalta välttämättömät toimet saattavat häiritä vakavasti yhteiskunnan toimintaa, mutta toisaalta tartuntatautien leviäminen itsessään aiheuttaa vakavia häiriöitä yhteiskunnan toimintaan myös tilanteessa, jossa leviämistä ei pyrittäisi ehkäisemään erilaisin toimin. Onkin tärkeää, että laissa on säädetty riittävät toimivaltuudet tartuntatautien hallintaan huomioiden myös Covid19-pandemian aikana saadut kokemukset.

Lakiesityksessä ehdotetaan uutena toimivaltuutena kollektiivista karanteenia (61 §). Säännöstä voitaisiin soveltaa tilanteissa nopeasti, kun tartunnalle altistuneita henkilöitä voi olla useita kymmeniä tai satoja, eikä yksiköllisen altistumisen arviointi ole tarkoituksenmukaista. Joukkoa koskeva arviointi ja nopea päätöksenteko voi olla kriittistä tartuntaketjujen katkaisemiseksi. Yksilöllisen riskin arvioinnista aiheutuva viive ja resurssien kuluminen voisi johtaa tartuntojen laajempaan leviämiseen ja siten vaarantaa ihmisten terveyttä ja henkeä, sosiaali- ja terveyspalvelujen riittävyyttä sekä vaikuttaa laajasti koko yhteiskuntaan.

Valtioneuvoston kanslia pitää tärkeänä, että tartuntatautilainsäädännössä olevat valtuudet on mahdollista kattaa yksilön lisäksi suuremman ihmisjoukon toimintaan ja kokoontumisiin. Tilojen ja toiminnan väliaikaiseen rajoittamiseen ja kieltämiseen liittyvät säännökset (75 §- 76 §) tuovat viranomaisille lisää toimintamahdollisuuksia suhteessa nykytilaan. Tavoiteltavaa on, ettei mahdollisessa vakavassa pandemiatilanteessa olisi tarpeen laatia kiireessä uutta lainsäädäntöä, vaan tartuntatautilaki kattaisi toimivaltuustarpeet.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvoston kanslia

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.vnk@gov.fi

Alivaltiosihteeri

Timo Lankinen

Lainsäädäntöneuvos

Teija Pellikainen

Jakelu

STM Sosiaali- ja terveysministeriö

VN/25987/2023-VNK-649

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: